

ТИНТУЛОВА Т.Я., БАХЧИВАНЖИ Л.А.,
ЛОПОТАН Л.В., ОСТРОВЕРХ С.В.

**ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ
В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ**

МОНОГРАФІЯ

ОДЕСА – 2010

1

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1 НАУКОВО – ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ	
1.1 Економічний зміст, завдання та нормативна база організації їх обліку виробничих запасів.....	6
1.2 Наукові основи облікового забезпечення управління виробничими запасами.....	13
1.3 Програмне забезпечення та сучасний стан питань автоматизації обліку.....	22
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА КОНТРОЛЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
2.1 Первинний, синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів	
2.2 Організація складського господарства та облік запасів на складі	
2.3 Аналіз, аудит та контроль використання запасів в аграрному підприємстві	
2.4 Обґрунтування ефективного управління використанням виробничих запасів	
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
3.1 Удосконалення обліку та формування системи управління виробничими запасами	
3.2 Постановка задачі автоматизації обліку запасів і обґрунтування вибору програмного забезпечення	
3.3 Створення машинної інформаційної бази і отримання вихідної інформації з обліку запасів	
3.4 Розрахунок економічної ефективності проекту автоматизованої обробки економічної інформації	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

3

УДК 657.05 : 330.522.4 : 338.432
ISBN

Автори:
Т.Я. Тинтулова – к. е. н., доцент, завідувач кафедри інформаційних систем і технологій
Л.А. Бахчиванжи - к. е. н., доцент, завідувач кафедри економічної теорії і аграрної економіки
Л.В. Лопотан – ас. кафедри агробізнесу і статистики
С.В. Островерх – магістр з обліку і аудиту

Рецензенти:
В.В. Немченко – д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Одеської національної академії харчових технологій
М.П. Сахацький – д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури

Видається за рішенням вченої ради Одеського державного аграрного університету (протокол № 11 від 2 липня 2009 р.)

Тинтулова Т.Я., Бахчиванжи Л.А., Лопотан Л.В., Островерх С.В. Обліково – аналітичне забезпечення управління виробничими запасами в аграрних підприємствах: Монографія. – Одеса, ТОВ "Імідж - прес", 2010. -237 с.

У монографії узагальнено досвід організації обліку виробничих запасів в аграрних підприємствах та розглянуто напрями удосконалення обліково – аналітичного забезпечення управління виробничими запасами з використанням інформаційних технологій. Обґрунтовано постановку задачі автоматизації обліку запасів і обґрунтування вибору програмного забезпечення, розглянуто створення машинної інформаційної бази і отримання вихідної інформації з обліку запасів, здійснено розрахунок економічної ефективності проекту автоматизованої обробки економічної інформації.

Видання розраховане на науковців, викладачів та студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

УДК 657.05 : 330.522.4 : 338.432

Т.Я. Тинтулова, Л.А. Бахчиванжи,
Л.В. Лопотан, С.В. Островерх, 2010

@Одеський державний аграрний університет, 2010

2

ПЕРЕДМОВА

Побудова ринкової моделі економіки зумовлює необхідність дослідження фінансів підприємств, складовою яких є оборотні засоби. Від складу, структури, розміщення оборотних засобів та джерел їх формування значною мірою залежить розмір фінансових ресурсів підприємства. Як один із найважливіших елементів відтворювального процесу вони забезпечують платоспроможність сільськогосподарських товаровиробників.

Однією з обов'язкових умов здійснення процесу виробництва є забезпечення його предметами праці (виробничими запасами) – сировиною, матеріалами, напівфабрикатами, комплектуючими виробами тощо, з яких або за допомогою яких здійснюється виробництво продукції. Виробничі запаси є важливою економічною категорією та об'єктом бухгалтерського обліку, займають вагоме місце в оборотних активах та формують кінцевий результат діяльності сільськогосподарського підприємства. Відмінною особливістю виробничих запасів є одноразове використання в процесі виробництва, перенесення всієї вартості на собівартість виготовленої продукції (виконаних робіт, послуг). Тому контроль за збереженням виробничих запасів як матеріальних ресурсів та раціональним використанням їх у виробництві має велике значення.

Низький рівень забезпеченості власними джерелами виробничих запасів за сучасних умов господарювання, відсутність їх нормування та належного оперативного контролю не сприяє ефективному їх використанню в аграр-

4

них підприємствах. Ринкові умови господарювання сільськогосподарських підприємств зумовлюють нові підходи до визначення змісту та функцій виробничих запасів, потребують більш поглибленого їх вивчення. Від вирішення цих проблем великою мірою залежатиме ефективність управління виробничими запасами, а отже, і підприємницькою діяльністю.

Окремі теоретичні, методологічні, методичні та практичні проблеми й питання формування і використання виробничих запасів сільськогосподарських підприємств ще не повною мірою вивчені, досліджені й узагальнені з урахуванням сучасного стану функціонування сільськогосподарських підприємств.

На сучасному етапі розвитку аграрного сектору економіки на особливу увагу заслуговують питання організації складського господарства та обліку запасів на складі, оцінки виробничих запасів; вимагають кваліфікованого вирішення організаційно – методичні питання бухгалтерського обліку запасів та можливості застосування інформаційних технологій і комп'ютерних програм в обліку запасів, що підвищуватиме якість отримуваної обліково – аналітичної інформації та забезпечуватиме ефективне управління запасами.

Таким чином, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок з метою вдосконалення процесів формування та підвищення ефективності використання виробничих запасів сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах, що обумовлює актуальність теми даного

дослідження, присвяченого удосконаленню обліково – аналітичного забезпечення управління виробничими запасами аграрних підприємств. Теоретичною та методологічною основою дослідження послужили основні положення економічної теорії, законодавчі і нормативні акти, роботи вітчизняних і зарубіжних вчених з питань формування й ефективного використання виробничих запасів та з питань розвитку сільськогосподарського виробництва.